

به نام خدا

تأثیر تکنولوژی های نوین و محیط آموزشی بر انگیزه و یادگیری زبان انگلیسی دانش آموزان متوسطه دوم

مؤلفان:

ندا جعفری

آرزو کریمی

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۴)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

Chaponashr.ir

سرشناسه : جعفری ، ندا ، ۱۳۵۷
عنوان و نام پدیدآورندگان : تاثیر تکنولوژی های نوین و محیط آموزشی بر انگیزه و یادگیری زبان
انگلیسی دانش آموزان متوسطه دوم / مولفان: ندا جعفری ، آرزو کریمی
مشخصات نشر : انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۴.
مشخصات ظاهری : ۱۰۸ ص.
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۱۱۷-۴۵۲-۲
شناسه افزوده: کریمی ، آرزو ، ۱۳۵۳
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
یادداشت : کتابنامه.
موضوع : تکنولوژی های نوین - محیط آموزشی - یادگیری زبان انگلیسی
رده بندی کنگره : TP ۹۸۳
رده بندی دیویی : ۵۵/۶۶۸
شماره کتابشناسی ملی : ۹۹۷۶۵۸۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

نام کتاب : تاثیر تکنولوژی های نوین و محیط آموزشی بر انگیزه
و یادگیری زبان انگلیسی دانش آموزان متوسطه دوم
مولفان: ندا جعفری - آرزو کریمی
ناشر: انتشارات ارسطو (سازمان چاپ و نشر ایران)
صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر
تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۴
چاپ: زبرجد
قیمت: ۱۰۸۰۰۰ تومان
فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان :
<https://chaponashr.ir/ketabresan>
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۱۱۷-۴۵۲-۲
تلفن مرکز پخش : ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵
www.chaponashr.ir

فهرست

مقدمه	۵
فصل اول: مبانی و کلیات	۹
اهمیت یادگیری زبان انگلیسی در دوره متوسطه دوم	۱۰
اهداف کتاب و مخاطبان آن	۱۳
جایگاه زبان انگلیسی در نظام آموزشی ایران	۱۵
معرفی اجمالی رویکردهای نوین در آموزش زبان	۱۷
فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه پژوهش	۲۱
نظریه‌های یادگیری زبان دوم و انگیزش یادگیرندگان	۲۴
تأثیر فناوری‌های نوین بر فرآیند یادگیری از منظر نظریه‌های یادگیری	۲۶
اهمیت انگیزه در یادگیری زبان انگلیسی	۲۸
مطالعات داخلی و خارجی مرتبط با فناوری در آموزش زبان	۳۰
پژوهش‌های مرتبط با محیط آموزشی و یادگیری زبان	۳۲
فصل سوم: تکنولوژی‌های نوین در آموزش زبان انگلیسی	۳۵
نقش ابزارهای دیجیتال و چندرسانه‌ای در آموزش زبان	۳۸
استفاده از اپلیکیشن‌ها و نرم‌افزارهای یادگیری زبان	۴۰
بازی‌های آموزشی دیجیتال و یادگیری مبتنی بر سرگرمی	۴۲
شبکه‌های اجتماعی و یادگیری زبان انگلیسی	۴۴
کلاس‌های هوشمند و پلتفرم‌های آنلاین آموزشی	۴۷

فرصت‌ها و چالش‌های به‌کارگیری فناوری‌های نوین	۵۰
فصل چهارم: محیط آموزشی و تأثیر آن بر یادگیری زبان	۵۵
ویژگی‌های محیط آموزشی مؤثر بر یادگیری زبان دوم	۵۸
نقش تعامل معلم و دانش‌آموز در ایجاد انگیزه	۶۱
تأثیر فضای فیزیکی کلاس بر یادگیری زبان	۶۴
تأثیر جو روانی-اجتماعی مدرسه بر انگیزه دانش‌آموزان	۶۷
حمایت همسالان و نقش کار گروهی در یادگیری زبان:	۷۰
ترکیب محیط آموزشی با فناوری‌های نوین برای تقویت یادگیری	۷۴
فصل پنجم: پیشنهادها و راهکارهای تکنولوژی و محیط آموزشی	۷۹
جمع‌بندی یافته‌های نظری و تحلیلی	۸۲
تأثیر فناوری‌های نوین بر انگیزه یادگیری زبان	۸۶
ترکیب فناوری و محیط آموزشی بر بهبود یادگیری دانش‌آموزان	۹۳
پیشنهادها برای کاربردی برای معلمان و مدارس	۹۵
پیشنهادها برای پژوهش‌های آینده	۹۸
نتیجه‌گیری:	۱۰۱
منابع:	۱۰۵

مقدمه

یادگیری زبان انگلیسی به عنوان یکی از مهم‌ترین مهارت‌های قرن بیست و یکم، جایگاه ویژه‌ای در نظام‌های آموزشی سراسر جهان پیدا کرده است و در کشور ما نیز از اهمیت بسزایی برخوردار است. زبان انگلیسی نه تنها به عنوان یک ابزار ارتباطی بین‌المللی، بلکه به عنوان کلیدی برای دسترسی به منابع علمی، فرهنگی، هنری و فناورانه به شمار می‌رود. در چنین شرایطی، توجه به عوامل مؤثر بر یادگیری و انگیزه دانش‌آموزان در یادگیری این زبان، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر است. یکی از این عوامل مهم، به کارگیری تکنولوژی‌های نوین آموزشی و همچنین ایجاد محیط آموزشی مناسب و حمایتگر است که می‌تواند یادگیری زبان را برای دانش‌آموزان جذاب‌تر، کارآمدتر و اثربخش‌تر نماید. (بهرامی، ر.، کریمی، ع. (۱۳۹۷)).

تحولات سریع دنیای امروز در زمینه فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی، شیوه‌های سنتی آموزش را با چالش‌های جدی مواجه ساخته و موجب شده است که نظام‌های آموزشی به دنبال راهکارهایی نوین برای ارتقای کیفیت یادگیری باشند. استفاده از ابزارهایی چون تخته‌های هوشمند، اپلیکیشن‌های یادگیری زبان، شبکه‌های اجتماعی، بازی‌های آموزشی دیجیتال، و پلتفرم‌های آموزش آنلاین، فرصت‌های جدیدی برای یادگیری زبان انگلیسی فراهم کرده است. این فناوری‌ها نه تنها جذابیت فرآیند یادگیری را افزایش می‌دهند، بلکه امکان تعامل، تمرین مستمر و یادگیری خودگردان را نیز برای دانش‌آموزان فراهم می‌سازند.

از سوی دیگر، محیط آموزشی به عنوان بستری که فرآیند یادگیری در آن شکل می‌گیرد، نقش تعیین‌کننده‌ای در انگیزه و پیشرفت دانش‌آموزان دارد. محیطی که سرشار از حمایت عاطفی، تعامل مثبت، امکانات کافی و فضای تشویقی باشد، می‌تواند علاقه‌مندی و اعتماد به نفس دانش‌آموزان را در یادگیری زبان انگلیسی تقویت کند. در مقابل، محیطی خشک، فاقد امکانات یا همراه با تنش، می‌تواند موجب کاهش انگیزه و حتی بیزاری دانش‌آموزان از یادگیری زبان شود. بنابراین، ترکیب تکنولوژی‌های نوین با یک محیط آموزشی مناسب، می‌تواند هم‌افزایی چشمگیری در بهبود یادگیری زبان انگلیسی ایجاد نماید.

یکی از مهم‌ترین جنبه‌های تأثیر تکنولوژی بر یادگیری زبان انگلیسی، افزایش انگیزه درونی و بیرونی دانش‌آموزان است. زمانی که دانش‌آموزان از طریق بازی‌های آموزشی یا اپلیکیشن‌های موبایلی درگیر یادگیری می‌شوند، احساس لذت و هیجان بیشتری پیدا

می‌کنند و این موضوع سبب می‌شود که یادگیری برای آنان به یک تجربه سرگرم‌کننده و جذاب تبدیل شود. همچنین دسترسی به منابع چندرسانه‌ای همچون فیلم‌ها، موسیقی و یادکست‌ها، فرصت‌های جدیدی برای تمرین مهارت‌های شنیداری و گفتاری فراهم می‌آورد که در روش‌های سنتی کمتر امکان‌پذیر بود.

تکنولوژی‌های نوین، علاوه بر ایجاد انگیزه، می‌توانند یادگیری شخصی‌سازی شده را نیز امکان‌پذیر سازند. به عبارت دیگر، دانش‌آموزان می‌توانند مطابق با سطح دانش، سرعت یادگیری و علایق خود از منابع گوناگون بهره‌مند شوند. این انعطاف‌پذیری به ویژه برای دانش‌آموزان متوسطه دوم که در مرحله حساسی از رشد تحصیلی و شخصیتی قرار دارند، بسیار ارزشمند است. از این رو، ادغام فناوری در آموزش زبان انگلیسی می‌تواند نه تنها به بهبود کیفیت آموزش کمک کند، بلکه استقلال یادگیری و خودکارآمدی دانش‌آموزان را نیز ارتقا دهد.

محیط آموزشی نیز اگر به گونه‌ای طراحی شود که در آن فناوری‌های نوین به صورت اصولی مورد استفاده قرار گیرد، می‌تواند به افزایش تعاملات میان دانش‌آموزان و معلمان کمک کند. برای مثال، استفاده از کلاس‌های هوشمند یا فضاهای چندرسانه‌ای باعث می‌شود که معلم بتواند از روش‌های متنوع تدریس بهره‌گیرد و دانش‌آموزان را به طور فعال در فرآیند یادگیری مشارکت دهد. همچنین چنین محیطی زمینه‌ساز توسعه مهارت‌های تفکر انتقادی، حل مسئله و کار گروهی خواهد بود که برای یادگیری زبان نیز ضروری است. (آقازاده، ف.، و حسینی، ن. (۱۳۹۸)).

نکته قابل توجه دیگر آن است که تکنولوژی‌های نوین امکان یادگیری فراتر از مرزهای کلاس را نیز فراهم می‌کنند. امروزه دانش‌آموزان می‌توانند از طریق اینترنت با افراد بومی زبان انگلیسی ارتباط برقرار کنند، در کلاس‌های آنلاین بین‌المللی شرکت نمایند و یا از منابع آموزشی معتبر جهانی بهره‌مند شوند. این تجربه‌های واقعی و تعاملی نه تنها سطح زبان آنان را ارتقا می‌دهد، بلکه اعتماد به نفس و انگیزه‌شان را برای استفاده عملی از زبان افزایش می‌بخشد.

با وجود همه این مزایا، استفاده از تکنولوژی‌های نوین در آموزش زبان انگلیسی نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و مدیریت صحیح در محیط آموزشی است. اگر این ابزارها بدون هدف و چارچوب مشخص مورد استفاده قرار گیرند، ممکن است موجب حواس‌پرتی یا اتلاف وقت

شوند. بنابراین نقش معلم در هدایت، انتخاب ابزارهای مناسب و ایجاد توازن بین فناوری و تعامل انسانی بسیار حائز اهمیت است.

در مجموع می‌توان گفت که تأثیر تکنولوژی‌های نوین و محیط آموزشی بر انگیزه و یادگیری زبان انگلیسی دانش‌آموزان متوسطه دوم، موضوعی چندبعدی و پویا است. این دو عامل در کنار یکدیگر می‌توانند یادگیری زبان را از یک فرآیند دشوار و گاه خسته‌کننده، به تجربه‌ای لذت‌بخش، معنادار و اثربخش تبدیل کنند. بررسی علمی این موضوع می‌تواند به سیاستگذاران آموزشی، معلمان و طراحان برنامه‌های درسی کمک کند تا از ظرفیت‌های فناوری و محیط آموزشی به بهترین شکل بهره‌برداری نمایند و کیفیت یادگیری زبان انگلیسی را ارتقا بخشند.

فصل اول

مبانی و کلیات

یادگیری زبان انگلیسی در عصر حاضر یکی از ضروری‌ترین مهارت‌هایی است که نظام‌های آموزشی در سراسر جهان به آن توجه ویژه دارند و این موضوع در کشور ما نیز به شکل جدی مطرح است. زبان انگلیسی علاوه بر اینکه ابزاری برای ارتباط میان فرهنگ‌ها و ملت‌های مختلف به شمار می‌رود، کلیدی اساسی برای دسترسی به منابع علمی، پژوهشی و فناورانه نیز محسوب می‌شود. دانش‌آموزان دوره متوسطه دوم در موقعیتی حساس از زندگی تحصیلی خود قرار دارند و نیازمند یادگیری مؤثر زبان انگلیسی هستند تا بتوانند خود را برای ورود به دانشگاه، بازار کار و عرصه‌های علمی و اجتماعی جهانی آماده کنند. از این رو، بررسی عواملی که می‌تواند انگیزه و یادگیری آنان را در زبان انگلیسی تقویت کند، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر برای آموزش و پرورش کشور است.

یکی از این عوامل مهم، بهره‌گیری از تکنولوژی‌های نوین آموزشی است که در دهه‌های اخیر تحولات گسترده‌ای در فرآیند آموزش به وجود آورده است. فناوری‌هایی همچون نرم‌افزارهای یادگیری زبان، پلتفرم‌های آموزش آنلاین، اپلیکیشن‌های موبایلی، بازی‌های دیجیتال و منابع چندرسانه‌ای باعث شده‌اند که یادگیری زبان انگلیسی از قالب سنتی و خشک کلاس درس خارج شود و به تجربه‌ای جذاب، تعاملی و پویا تبدیل گردد. این ابزارها نه تنها به دانش‌آموزان امکان تمرین و تکرار مستمر می‌دهند، بلکه فرصت می‌آفرینند تا یادگیری متناسب با نیازها و علاقه‌مندی‌های فردی آنان شکل گیرد. شخصی‌سازی فرآیند یادگیری یکی از دستاوردهای مهم فناوری‌های نوین است که با روش‌های سنتی قابل تحقق نبود.

عامل دیگری که به همان اندازه اهمیت دارد، محیط آموزشی است که بستر یادگیری در آن شکل می‌گیرد. محیط آموزشی می‌تواند شامل جنبه‌های فیزیکی مانند نور، صدا، فضای

کلاس و امکانات آموزشی باشد، یا جنبه های روانی و اجتماعی همچون جو عاطفی، تعامل میان معلم و دانش آموز و روابط همسالان را دربرگیرد. محیطی که حمایتگر، پویا و انگیزه بخش باشد، به شکل چشمگیری توانایی دانش آموزان را در یادگیری زبان انگلیسی افزایش می دهد. در مقابل، محیطی خشک، محدودکننده یا فاقد امکانات مناسب می تواند حتی علاقه ابتدایی دانش آموزان را از بین ببرد و آنان را نسبت به یادگیری زبان بی انگیزه سازد. بنابراین، محیط آموزشی و فناوری های نوین دو عامل اساسی اند که در تعامل با یکدیگر می توانند به شکل چشمگیری کیفیت یادگیری زبان انگلیسی را ارتقا دهند. (بهرامی، ر.، کریمی، ع. (۱۳۹۷)).

نقش معلم نیز در این میان بسیار مهم است. معلمانی که توانایی استفاده از فناوری های نوین را دارند و می توانند محیط آموزشی کلاس را به فضایی پویا و انگیزه بخش تبدیل کنند، تأثیر بسزایی بر یادگیری زبان انگلیسی دانش آموزان دارند. اگرچه ابزارهای فناورانه فرصت های جدیدی ایجاد می کنند، اما بدون هدایت و مدیریت مناسب توسط معلم ممکن است این ابزارها به جای افزایش یادگیری، موجب اتلاف وقت یا حواس پرتی شوند. از این رو، آموزش معلمان برای بهره گیری اصولی از فناوری و همچنین توانایی آنان در ایجاد محیطی امن، حمایتگر و مثبت برای دانش آموزان، از اهمیت حیاتی برخوردار است.

محیط آموزشی در عین حال باید به کاهش اضطراب زبانی نیز کمک کند. بسیاری از دانش آموزان هنگام یادگیری زبان دوم با اضطراب، ترس از اشتباه و نگرانی از قضاوت دیگران مواجه می شوند. اگر محیط کلاس صمیمی، حمایتگر و سرشار از تشویق باشد، دانش آموزان با جسارت بیشتری به تمرین مهارت های گفتاری و شنیداری می پردازند. فناوری نیز می تواند در این زمینه یاری رسان باشد، زیرا ابزارهایی مانند نرم افزارهای شبیه سازی مکالمه یا اپلیکیشن های تمرین تلفظ به دانش آموز امکان می دهند بدون نگرانی از قضاوت دیگران، تمرین کنند و اعتماد به نفس خود را افزایش دهند.

اهمیت یادگیری زبان انگلیسی در دوره متوسطه دوم

یادگیری زبان انگلیسی در دوره متوسطه دوم از جایگاهی ویژه و بنیادین در نظام آموزشی برخوردار است زیرا این مقطع تحصیلی مرحله ای حساس و سرنوشت ساز در مسیر رشد علمی، اجتماعی و فردی دانش آموزان به شمار می رود. زبان انگلیسی در جهان امروز نه

تنها یک ابزار ارتباطی بین‌المللی است بلکه نقش پل ارتباطی میان فرهنگ‌ها، ملت‌ها و تمدن‌های مختلف را ایفا می‌کند. در چنین شرایطی، دانش‌آموزان متوسطه دوم با آموختن زبان انگلیسی به دریچه‌ای نوین از دانش، فناوری و ارتباطات جهانی دسترسی پیدا می‌کنند و توانایی ورود به عرصه‌هایی را می‌یابند که فراتر از محدودیت‌های زبانی و جغرافیایی است. اهمیت این موضوع از آن‌جا ناشی می‌شود که دانش‌آموزان در این دوره در حال آماده شدن برای ورود به دانشگاه، انتخاب رشته تحصیلی و شکل‌گیری مسیر شغلی آینده خود هستند و داشتن مهارت در زبان انگلیسی می‌تواند عامل تعیین‌کننده‌ای در موفقیت‌های آینده آنان باشد.

زبان انگلیسی به عنوان زبان علم و فناوری شناخته می‌شود و بخش عمده‌ای از مقالات علمی، منابع دانشگاهی، کتاب‌های مرجع و حتی آموزش‌های تخصصی در رشته‌های مختلف به این زبان منتشر می‌گردد. دانش‌آموزان متوسطه دوم که در آستانه ورود به دانشگاه قرار دارند، با یادگیری زبان انگلیسی می‌توانند خود را برای دسترسی به منابع گسترده علمی آماده کنند. در واقع، تسلط بر زبان انگلیسی به آنان این امکان را می‌دهد که در آینده بدون واسطه از دانش جهانی بهره‌مند شوند، در پروژه‌های تحقیقاتی مشارکت کنند و با پژوهشگران و دانشگاه‌های بین‌المللی ارتباط برقرار نمایند. اهمیت این امر به ویژه در جهان امروز که تولید علم و فناوری با سرعتی بی‌سابقه در حال رشد است، دوچندان احساس می‌شود.

از سوی دیگر، زبان انگلیسی در عرصه‌های اجتماعی و فرهنگی نیز اهمیت فراوانی دارد. در جهان جهانی‌شده امروز، تعاملات فرهنگی میان ملت‌ها از طریق رسانه‌ها، اینترنت، شبکه‌های اجتماعی و محتوای دیجیتال به طور گسترده شکل گرفته است و زبان انگلیسی به عنوان زبان مشترک این تعاملات عمل می‌کند. دانش‌آموزانی که در دوره متوسطه دوم زبان انگلیسی را می‌آموزند، نه تنها مهارت‌های زبانی خود را تقویت می‌کنند بلکه به شناختی عمیق‌تر از فرهنگ‌های دیگر دست می‌یابند. این شناخت فرهنگی می‌تواند نگرش آنان را نسبت به جهان تغییر دهد، تحمل فرهنگی آنان را افزایش دهد و حس احترام به تنوع و چندفرهنگی را در آنان تقویت نماید. چنین مهارت‌هایی برای زندگی در جامعه جهانی اهمیت حیاتی دارند و می‌توانند نسل آینده را به شهروندانی مسئول و آگاه تبدیل کنند. (آقازاده، ف.، و حسینی، ن. ۱۳۹۸).

یادگیری زبان انگلیسی همچنین تأثیر مستقیمی بر مهارت‌های شناختی و ذهنی دانش‌آموزان دارد. تحقیقات روان‌شناسی آموزشی نشان داده‌اند که یادگیری یک زبان دوم موجب تقویت توانایی‌های شناختی نظیر حافظه، تمرکز، خلاقیت و حل مسئله می‌شود. در دوره متوسطه دوم که ذهن دانش‌آموزان انعطاف‌پذیری بالایی دارد و توانایی پردازش اطلاعات پیچیده در آنان در حال شکل‌گیری است، یادگیری زبان انگلیسی می‌تواند به رشد همه‌جانبه ذهنی آنان کمک کند. علاوه بر این، یادگیری زبان دوم باعث می‌شود که دانش‌آموزان به زبان مادری خود نیز توجه بیشتری داشته باشند و مهارت‌های زبانی در زبان اصلی‌شان ارتقا یابد.

اهمیت دیگر یادگیری زبان انگلیسی در این دوره، نقش آن در افزایش انگیزه و اعتمادبه‌نفس دانش‌آموزان است. زمانی که آنان توانایی برقراری ارتباط به زبان انگلیسی را درک می‌کنند، احساس موفقیت و توانمندی بیشتری پیدا می‌نمایند. این احساس می‌تواند انگیزه‌ای قوی برای ادامه یادگیری و تلاش در سایر زمینه‌های تحصیلی باشد. دانش‌آموزانی که زبان انگلیسی را به خوبی فرا می‌گیرند، اغلب در تعاملات اجتماعی، فعالیت‌های فوق‌برنامه و حتی ارتباط با معلمان و همسالان اعتمادبه‌نفس بیشتری از خود نشان می‌دهند. این ویژگی نه تنها در دوران تحصیل بلکه در آینده شغلی و اجتماعی آنان نیز بسیار مؤثر خواهد بود.

در عرصه شغلی نیز اهمیت زبان انگلیسی غیرقابل انکار است. بسیاری از مشاغل در جهان امروز نیازمند مهارت در زبان انگلیسی هستند، خواه در حوزه فناوری و مهندسی، خواه در بازرگانی بین‌الملل، گردشگری، پزشکی یا علوم انسانی. دانش‌آموزان متوسطه دوم با یادگیری زبان انگلیسی از هم‌اکنون پایه‌های ورود به بازار کار جهانی را بنا می‌گذارند. در واقع، تسلط بر زبان انگلیسی می‌تواند به یک مزیت رقابتی مهم در آینده شغلی آنان تبدیل شود. کشورهایی که نظام آموزشی خود را بر تقویت زبان انگلیسی استوار کرده‌اند، نسل‌هایی پرورش داده‌اند که توانسته‌اند در عرصه‌های علمی و اقتصادی نقش برجسته‌تری ایفا کنند.

یکی دیگر از جنبه‌های اهمیت یادگیری زبان انگلیسی در دوره متوسطه دوم، ارتباط آن با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین است. امروزه بخش عمده‌ای از نرم‌افزارها، اپلیکیشن‌ها، آموزش‌های آنلاین و منابع دیجیتال به زبان انگلیسی ارائه می‌شوند. دانش‌آموزانی که در

این دوره زبان انگلیسی را می‌آموزند، توانایی بیشتری در استفاده از این منابع خواهند داشت و می‌توانند با سرعت بیشتری با فناوری‌های جدید سازگار شوند. به بیان دیگر، زبان انگلیسی کلید ورود به دنیای فناوری و اطلاعات است و بدون این کلید، بهره‌گیری کامل از فرصت‌های دیجیتال دشوار خواهد بود.

از منظر تربیتی و هویتی نیز یادگیری زبان انگلیسی در دوره متوسطه دوم اهمیت دارد. دانش‌آموزان با یادگیری این زبان می‌توانند افق‌های فکری خود را گسترش دهند، دیدگاه‌های متفاوت را بشناسند و هویت خود را در تعامل با هویت‌های دیگر تعریف کنند. این فرآیند نه تنها به رشد فردی آنان کمک می‌کند بلکه جامعه‌ای آگاه‌تر، بازتر و آماده‌تر برای مواجهه با تغییرات جهانی به وجود می‌آورد.

بنابراین می‌توان گفت که اهمیت یادگیری زبان انگلیسی در ابعاد علمی، فرهنگی، شناختی، اجتماعی، شغلی و تربیتی آشکار است. این اهمیت فراتر از یک درس معمولی در برنامه درسی مدارس است و به‌عنوان یک مهارت زندگی و ابزاری برای موفقیت در قرن بیست‌ویکم باید مورد توجه قرار گیرد. هر چه نظام آموزشی بتواند با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، محیط آموزشی انگیزه‌بخش و روش‌های تدریس نوآورانه، علاقه دانش‌آموزان به یادگیری زبان انگلیسی را افزایش دهد، آینده‌ای روشن‌تر برای آنان و جامعه فراهم خواهد شد. یادگیری زبان انگلیسی در این دوره نه یک انتخاب، بلکه ضرورتی انکارناپذیر برای پیشرفت فردی و جمعی است و باید به‌عنوان سرمایه‌ای ارزشمند در مسیر توسعه علمی و اجتماعی مورد توجه قرار گیرد.

اهداف کتاب و مخاطبان آن

این کتاب با هدف بررسی و تحلیل نقش تکنولوژی‌های نوین و محیط آموزشی در تقویت انگیزه و یادگیری زبان انگلیسی در میان دانش‌آموزان متوسطه دوم تدوین شده است و می‌کوشد به عنوان منبعی علمی و کاربردی، هم برای معلمان زبان انگلیسی و هم برای سیاست‌گذاران آموزشی نقشی اثرگذار ایفا کند. نخستین هدف این کتاب، ارائه درکی جامع و علمی از اهمیت فناوری‌های نوین در فرآیند آموزش زبان است، چرا که در جهان امروز فناوری نه تنها ابزاری کمکی بلکه بخشی جدایی‌ناپذیر از یادگیری محسوب می‌شود. این کتاب تلاش می‌کند نشان دهد که چگونه ابزارهایی مانند اپلیکیشن‌ها، پلتفرم‌های

دیجیتال، ویدئوهای آموزشی، بازی های زبانی و شبکه های اجتماعی می توانند فرآیند یادگیری را برای دانش آموزان جذاب تر و پویاتر سازند. در کنار آن، هدف دیگر این اثر تحلیل جایگاه محیط آموزشی در موفقیت یادگیری است زیرا بدون وجود فضایی حمایتگر، انگیزه بخش و متناسب با نیازهای نسل امروز، بهره گیری از فناوری به تنهایی کافی نخواهد بود.

کتاب در پی آن است که رابطه میان این دو عامل را به صورت تعاملی بررسی کند و نشان دهد که فناوری های نوین و محیط آموزشی نه به صورت مجزا بلکه در هم افزایی با یکدیگر می توانند یادگیری زبان انگلیسی را ارتقا دهند. یکی از اهداف اصلی، ارائه شواهد علمی و پژوهشی در این زمینه است تا خوانندگان بتوانند با پشته های علمی، تصمیمات آموزشی خود را اتخاذ کنند. هدف دیگر، پیشنهاد راهکارهایی عملی برای معلمان است تا بتوانند با بهره گیری از فناوری های روز و ایجاد فضایی انگیزه بخش، علاقه دانش آموزان به یادگیری را افزایش دهند. در همین راستا، کتاب قصد دارد الگوهایی از روش های تدریس تلفیقی و خلاقانه را معرفی کند تا معلمان بتوانند در عمل نیز از نتایج پژوهش ها استفاده نمایند. (احمدی، م. ۱۳۹۹).

مخاطبان اصلی این کتاب معلمان زبان انگلیسی در دوره متوسطه دوم هستند. این گروه از مخاطبان در خط مقدم آموزش قرار دارند و بیش از هر گروه دیگری به ابزارها، روش ها و ایده های نو نیازمندند. معلمان که به دنبال ارتقای کیفیت تدریس خود و ایجاد انگیزه در دانش آموزان هستند، می توانند با مطالعه این اثر به مجموعه ای از راهبردهای نوین دست یابند. علاوه بر معلمان، مدیران و برنامه ریزان آموزشی نیز از مخاطبان مهم این کتاب محسوب می شوند زیرا آنان نقش تعیین کننده ای در فراهم کردن امکانات، تجهیزات و فضای آموزشی مناسب دارند. این کتاب می تواند آنان را متوجه اهمیت سرمایه گذاری در حوزه فناوری آموزشی و محیط یادگیری سازد و مسیر بهبود کیفیت آموزش زبان انگلیسی در مدارس را هموار کند.

دانشجویان رشته های آموزش زبان انگلیسی، علوم تربیتی و روان شناسی تربیتی نیز از دیگر مخاطبان این کتاب به شمار می روند. برای این گروه، کتاب علاوه بر آن که منبعی مطالعاتی است، می تواند به عنوان الگویی برای تحقیقات آینده عمل کند. آشنایی با نظریه ها و یافته های علمی درباره فناوری و محیط آموزشی به آنان کمک می کند تا در پایان نامه ها و

پروژه‌های پژوهشی خود به موضوعات روز و کاربردی بپردازند. همچنین، سیاست‌گذاران و مسئولان وزارت آموزش و پرورش که در سطح کلان به تدوین برنامه‌های درسی و سیاست‌های آموزشی می‌پردازند.

جایگاه زبان انگلیسی در نظام آموزشی ایران

زبان انگلیسی در نظام آموزشی ایران از جایگاهی مهم و استراتژیک برخوردار است و سال‌هاست به‌عنوان یکی از دروس اصلی در برنامه درسی مدارس گنجانده شده است. این جایگاه نه تنها ناشی از اهمیت زبان انگلیسی به‌عنوان یک ابزار ارتباطی بین‌المللی است بلکه ریشه در نیازهای علمی، فرهنگی و اجتماعی جامعه ایران دارد. دانش‌آموزان از مقطع متوسطه اول به صورت رسمی با آموزش زبان انگلیسی آشنا می‌شوند و در دوره متوسطه دوم به شکل گسترده‌تر و تخصصی‌تر این مسیر را دنبال می‌کنند. توجه به زبان انگلیسی در این دوره به دلیل حساسیت‌های مرتبط با کنکور سراسری، ورود به دانشگاه و همچنین نیازهای واقعی زندگی آینده آنان بیشتر احساس می‌شود. به همین دلیل زبان انگلیسی در نظام آموزشی ایران نه یک درس جانبی بلکه به‌عنوان یکی از ارکان اصلی رشد علمی و توانمندی‌های ارتباطی نسل آینده در نظر گرفته می‌شود.

زبان انگلیسی در ایران با توجه به نقش آن در دسترسی به علوم و فناوری‌های نوین برجسته‌تر می‌شود. بخش عمده‌ای از منابع علمی و دانشگاهی جهان به زبان انگلیسی تدوین شده است و دانشجویان و پژوهشگران ایرانی برای حضور فعال در عرصه‌های علمی بین‌المللی ناگزیر به تسلط بر این زبان هستند. از همین رو آموزش زبان انگلیسی در مدارس مقدمه‌ای برای آماده‌سازی نسل جوان جهت ورود به دانشگاه و مواجهه با متون علمی و پژوهشی محسوب می‌شود. در واقع، مدارس با آموزش زبان انگلیسی تلاش می‌کنند مسیر دسترسی دانش‌آموزان به منابع علمی جهان را هموار سازند و آنان را برای ایفای نقش مؤثرتر در جامعه علمی آماده کنند.

در بعد فرهنگی، زبان انگلیسی در نظام آموزشی ایران به‌عنوان پلی میان فرهنگ ملی و فرهنگ جهانی عمل می‌کند. آشنایی دانش‌آموزان با زبان انگلیسی نه تنها موجب یادگیری یک ابزار ارتباطی جدید می‌شود بلکه باعث آگاهی آنان از فرهنگ‌ها، ارزش‌ها و شیوه‌های زندگی متفاوت در جهان می‌گردد. چنین آگاهی‌ای می‌تواند ظرفیت تحمل فرهنگی، تعامل